

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2277>)

Викладач (і) к.е.н., доц. Косторной Сергій Володимирович
<http://www.tsatu.edu.ua/fk/people/kostornoj-serhij-volodymyrovych/>

Кількість кредитів 4
Загальна кількість годин 120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Фінансово-кредитний механізм зовнішньоекономічної діяльності» спрямована на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо управління фінансами суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність та види зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), державне регулювання ЗЕД, ліцензування зовнішньоекономічних операцій, експортні та імпорتنі квоти, заборона окремих видів експорту, імпорту; Світова організація торгівлі, Угода про асоціацію з ЄС, транснаціональні корпорації; митна справа, митний контроль, сутність та класифікація мита, митні платежі, митна вартість, ставки мита, митне декларування; оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами; оподаткування зовнішньоекономічних операцій, зовнішньоекономічний договір (контракт); звітність суб'єктів ЗЕД; валютна операція, торгівля валютними цінностями, транскордонний переказ валютних цінностей та транскордонне переміщення валютних цінностей; види валютних операцій, види валютних цінностей, валютний ринок, міжнародні платіжні системи, кредитування ЗЕД, види кредитів, методи кредитування, способи нарахування та виплати відсотків; страхування в ЗЕД, основні види страхування, основні ризики; поняття та види інвестицій, інвестиційна діяльність, інвестиційні проекти, суб'єкти інвестиційної діяльності, державне регулювання іноземних інвестицій; види відповідальності за порушення у сфері ЗЕД, санкції, порушення митного законодавства, порушення валютного законодавства.

Мета курсу – формування системи знань щодо управління фінансами суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Основні завдання курсу: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців з питань міжнародної торгівлі, митного та валютного регулювання ЗЕД, банківських, страхових, інвестиційних операцій суб'єктів ЗЕД.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуває в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК08. Здатність працювати в міжнародному контексті.	ФК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	РН03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. РН05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень. РН15. Розуміти принципи фінансування та кредитування зовнішньоекономічної діяльності, валютного регулювання й міжнародних розрахунків; уміти застосовувати фінансові інструменти та оцінювати їх ефективність і ризики у міжнародних операціях підприємств

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Сутність зовнішньоекономічної діяльності
2. Міжнародна торгівля
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
4. Документообіг, оподаткування та звітність суб'єктів ЗЕД
5. Операції з іноземною валютою. Міжнародні платіжні системи
6. Банківські та страхові операції ЗЕД
7. Іноземні інвестиції

8. Відповідальність за порушення у сфері ЗЕД

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Сутність зовнішньоекономічної діяльності
2. Міжнародна торгівля
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
4. Документообіг, оподаткування та звітність суб'єктів ЗЕД
5. Операції з іноземною валютою. Міжнародні платіжні системи
6. Банківські та страхові операції ЗЕД
7. Іноземні інвестиції
8. Відповідальність за порушення у сфері ЗЕД

Політика курсу

✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.1991 № 959-XII (зі змінами станом на 2025 рік)
2. Хомутенко В.П., Немченко В.В., Луценко І.С. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності. К: Центр учбової літератури, 2023. 474 с.
3. Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Маркова С. В., Головань О. О., Олійник О. М., Макажан Є. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент міжнародного бізнесу». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 120 с.
4. Тищенко В.Ф., Остапенко В.М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

5. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

Гарант освітньої програми

(підпис)

Олена ЯЦУХ